

De genadetocht van Onze-Lieve-Vrouw van Banneux in de parochies van Ham, 19-25 mei 1952

Rombout
Nijssen

Een bijdrage over een activiteit die thans zeer ver in de tijd van ons verwijderd lijkt te liggen: een processe die de hele provincie Limburg doorkruiste en duizenden mensen -ook in Ham- op de been bracht!

■ Maagd der Armen

Dit is het tweede jaar dat de "Maagd der Armen" door Limburg trekt als een wonder missionaris van tabernakel tot tabernakel. Zij is erin geslaagd de parochies van dorp en stad voor enkele dagen het onderste boven te zetten. Zo bracht Zij in het dekenaat Beringen, met zijn mijn-schachten en fabrieksschouwen, met zijn Kempische dorpen naast drukke cités, met zijn schone velden en frissche bevolking, weer duizenden in beroering. Zo kon monseigneur Kerkhofs schrijven, daags na de sluiting op de Markt te Beringen, waar hij bewogen stond te luisteren naar die zingende en biddende massa en waar hij de indrukken vernam van de verschillende pastoors... zo kon hij schrijven: "t Is haast ongelooflijk! Ik denk niet dat er tot hiertoe in heel Limburg zo'n geweldige schok door de bevolking ging."

... Einde april gleden langzaam negen schoon versierde boten door de zware poorten der sluizen langs Diepenbeek en Hasselt naar Bolderberg, het kleine stille Bolderberg. Over de beide oevers volgden lange rijen auto's, moto's en fietsen. Op de met slingers behangen bruggen stonden de mensen, oude moederkes met de paternoster en kleine bruidjes met hun handjes vol bloemen en rozenblaadjes, vreemdelingen

die passeerden en vroegen wat er gaande was. Ze stonden daar nu allen vol verlangen uit te kijken naar het witte slanke beeld van de "Maagd der Armen", half verscholen achter de kleurige vlaggen en fier rechtstaande mijnwerkers. Als de Antwerpse sleper, de "Victor", die het beeld vervoerde, onder de bruggen doorging, dwarrelden plots de bloemen en de rozenblaadjes neer over de boten en over het water. Dan kwam er een stem uit de luidspreker: "Knielt neer. Monseigneur Kerkhofs zegent u". Een oude man zag ik staan, die met zijn linkerhand tranen wegveegde van zijn versleten wangen, terwijl hij met de rechter een kruisteken maakte. Daar was Bolderberg, het begin van het dekenaat Beringen. De harmonie speelde en vreugdeschoten gingen door de lucht. En in een stroom van zingende en biddende mensen trok het beeld naar het stille parochiekerkje. Wie kan Bolderberg vergeten, dat kleine dorpje, dat men in die dagen had omgetoverd in een echt sprookjesland. Alles zong één lied en alles sprak één taal, wegen en

bomen en straten en vensters tot in de verste uithoeken, altijd hetzelfde en steeds maar herhaald: "Ave Maria! Welkom Maria!"

... Bolderberg, daar is het vuur weer beginnen te branden, dat vuur, dat zelfs geen duivel zou kunnen blussen. Wie is de "Maagd der Armen" die zo onweerstaanbaar de mensen aangrijpt, dat haast niemand Haar ontsnapt, de man niet, die vloekte en sakkerde bij het naderen van de tocht en plots door iets onzichtbaars wordt getroffen, de leiding neemt van zijn straat en ze maakt tot een feestelijke hulde aan Maria. De vrouw niet, die spotte en lachte met de comedie, maar ineens bij de ontmoeting met het beeld bewogen wordt, naar de winkel gaat en ter ere van Maria haar hele huis versiert en dan gaat biechten. De vele donkere zielen niet, die even voor de middernacht mis binnenslopen in de biechtstoel en een nieuw leven wilden beginnen. Onbeschrijfelijk is heel de geschiedenis van deze tocht. Weken van tevoren begon er een gebedsactie in de kerken en de scholen en zaten in de huiskamers vrouwen en meisjes en kinderen met groepen bij elkaar papier te snijden, vlagjes en roosjes te maken en slingers te vormen. En waar was het, dat de kinderen voor elk roosje dat ze maakten voor de versiering der kerk, een heilige mis bijwoonden als voorbereiding, en voor elk rozenblaadje dat er hing een rozenhoedje hadden gebeden! Er hingen in de kerk toen 4.344 roosjes en 3.601 rozenblaadjes. De mannen ja, de mannen, de oude en de jonge, zij verzorgden de wegen, zij hebben de duizenden dennetjes geplant, de grotten en de triomfbogen hebben ze gebouwd. En op een plaats stonden 20 km. aan een stuk boompjes langs straten en wegen. Op een andere plaats werkte men dagen van te voren met kar en paard om 15 km. weg weer begaanbaar te maken. De mannen hebben op zovele plaatsten de wegen geverfd, blauw-wit. Mijnwerkers heb ik ontmoet, die 's nachts in de kolen lagen en overdag in de weer waren voor de komst van de "Maagd der Armen". En wat zal ik zeggen van de duizenden Mariakapelletjes achter de vensters der huizen. Nooit heeft Limburg zoiets gezien. Nooit heeft men geweten dat in ons Limburgse volk zoveel rijke en haast onuitputtelijke kunstzin stak. Nooit werd het lied: "Waar men gaat langs de Vlaamse wegen, komt men U, Maria, tegen", zo tot werkelijkheid als op de doortocht van de "Maagd der Armen". Mariakapelletjes vonden we in een schittering van licht en kleuren achter de kleine vierruitige vensterkens der lage witte huisjes, achter de grote vitrines der winkels en warenhuizen, achter de ramen of in de uitsprongen der villa's en der burgerswoningen, in de deuren der boerderijen of in de wegen voor de verder afgelegene huizen.

Bisschop Kerkhofs neemt afscheid van de kapitein van de sleepboot Victor, die hem en het beeld van O.L.V. Vrouw van Banneux naar Bolderberg gevaren heeft. Rechts kijkt de jonge Phil Bosmans lachend toe. Hij is een van de Montfortaner paters die de genadetocht organiseerden.

Het getuigenis van geloof en van Marialiefde was zo algemeen en zo spontaan, dat ik me dikwijls heb afgevraagd of een ongelovige of iemand die Maria niet liefheeft nog wel een Limburger mag genoemd worden. Hij, die niet eenzelfde Vader en eenzelfde Moeder erkent als onze Limburgse mensen, kan niet behoren tot de Limburgse familie. Voor het beeld aankwam vond men gewoonlijk de luiken dicht of de vensters overspannen met een doek, om dan bij de intocht open te gaan als een schone verrassing, als een grote openbaring van kinderlijke Maria-devotie.

■ Phil Bosmans

... Wanneer het beeld eenmaal in de parochie is, wordt plots alle anders. De kerkdeuren blijven open, dag en nacht. Het dagelijks werk, het eten en slapen, dat alles komt op de tweede plaats en bij sommige mensen krijgt het zelfs geen plaats. Heel het volk, haast zonder uitzondering, komt in beweging rondom het beeld, wel wetend dat het niet gaat om die stenen gestalte, maar om de waarachtig levende Moeder Gods, de "Maagd der Armen", die verscheen te Banneux. Niemand wil achterwege blijven, de zieken en de oude mensen komen en zitten in hun zetels voor het beeld te wachten op Degene, die gezegd heeft: "Ik kom het lijden verlichten." Ze zijn weer eens dicht bij het altaar, kunnen biechten en communiceren en ontvangen de dieproerende ziekenzegen. Hoeveel oude brave Kempische moederkes en hoeveel oude mannen, gebogen op hun stok, heb ik gezien met dikke tranen in de ogen van dankbaarheid en vreugde. En hoe heb ik op sommige plaatsen onze mijnwerkers moeten bewonderen, die met zo'n groot vaderhart bekommerd en bezorgd waren om de zieken en ouden van dagen en een groot bewijs leverden, dat de christelijke naastenliefde in haar schoonste vormen nog diepgeworteld is in hun zielen. Het was ontroerend de eenvoud te zien van die stoere mijnwerker, die een heel oud vrouwke in zijn armen droeg, zelf het wijwater nam en haar een kruiske maakte. Met zulke mijnwerkers is Limburg veilig. Ook de allerkleinste kinderen kwamen van parochie tot parochie hun handjes vouwen en "Ave Maria" kraaien. Wat een weelde die kinderrijkdom van Limburg. Wat een paradijselijk schouwspel die kerken vol onschuldige, splinternieuwe kinderzielen. God zal Limburg sparen, omdat daar de onschuld nog opweegt tegen de schuld der grote mensen.

Met deze tekst bracht de jonge Montfortaan Phil Bosmans in juli 1952 verslag uit over de genadetocht van Onze-Lieve-Vrouw van Banneux door het dekenaat Beringen in mei en juni 1952. Hij publiceerde dit artikel in Het Belang van Limburg en in O.L.V.-Banneux 1, het tijdschrift dat werd uitgegeven door de rector van het bedevaartsoord te Banneux. Phil Bosmans, die later grote bekendheid zou verwerven als de bezieler van Bond Zonder Naam en als de tot op heden best verkochte Nederlandstalige auteur, was op 1 juli 1952 30 jaar geworden. Vier jaar eerder was hij priester gewijd. Samen met vijf confraters begeleidde hij de zogenaamde genadetocht van Onze-Lieve-Vrouw van Banneux door het Nederlandstalige deel van het bisdom Luik.

■ Het katholieke Limburg

De genadetocht was een initiatief van bisschop Jozef Kerkhofs van Luik 2, die daarvoor inspiratie had opgedaan bij zijn collega bisschop Lemmens van het bisdom Roermond 3. Daar was in 1950 een pelgrimstocht met een beeld van de in Maastricht vereerde Onze-Lieve-Vrouw Sterre der Zee van start gegaan, die in de periode 1950-1955 alle parochies van het bisdom zou aandoen 4. Bisschop Kerkhofs koesterde persoonlijk een sterke devotie voor Onze-Lieve-Vrouw.

Zijn devotie werd nog groter na de verschijningen in zijn bisdom, in Banneux in 1933. In 1942 had hij officieel toelating gegeven om Onze-Lieve-Vrouw van Banneux te vereren en in 1949 erkende hij het bovennatuurlijke karakter van de verschijningen. Het lag voor de hand dat hij opteerde voor de toen ook in Limburg al populaire voorstelling van Maria als Maagd der Armen toen beslist moest worden rond welk beeld de genadetocht georganiseerd zou worden.

Limburg was in de jaren '50 een door en door katholieke provincie. Landbouwers, arbeiders, bedienden en werkgevers waren er verenigd in sociale organisaties uit kerkelijke hoek. De provincie telde in het begin van de jaren '50 veel priesters en religieuzen, en roepingen waren er talrijk. Op enkele uitzonderingen na waren alle scholen er katholieke scholen, de arbeiders waren in grote getale lid van de Christelijke vakbond en ruim 75 % van de kiezers stemde voor de christendemocraten. En toch: het geboortecijfer daalde, het misverzuim nam toe, niet-verplichte kerkelijke diensten en evenementen zoals het lof, aanbiddingen en initiatieven voor persoonlijke geestelijke vorming werden minder goed bijgewoond, het vertrouwen van de parochianen in hun pastoor was minder uitgesproken dan voor de oorlog het geval was en de integratie van het toenemend aantal immigranten in de katholieke organisaties verliep minder vlot dan gewenst.

De leiders van de Kerk in Limburg vroegen zich af hoe de te verwachten transformatie van het traditionele Limburgse katholicisme naar een dynamischer maatschappij en een persoonlijker geloof zou verlopen ⁵. De organisatie van de genadetocht kan beschouwd worden als een antwoord op de uitdagingen waar de Kerk in Limburg zich na de Tweede Wereldoorlog mee geconfronteerd zag.

Uiteindelijk zou de genadetocht vijf jaren duren. Van 1951 tot 1955 bezocht het team van de genadetocht iedere parochie in Limburg en in het dekenaat Landen met het beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Banneux. Jaarlijks werden in die periode in de lente en de zomer de parochies van een drietal dekenaten bezocht. Persartikels uit die tijd, foto's en de verhalen van mensen die het meegemaakt hebben getuigen van een nooit geziene opwinding die Limburg in zijn greep kreeg. De organisatoren wisten de juiste snaar te raken en dorp na dorp ging aan de slag om Onze-Lieve-Vrouw een nog triomfantelijker welkom te bieden dan in de naburige parochies. De begeesting was uniek. Ook tijdgenoten konden het onverwachte succes niet verklaren. In 1953, toen de tocht in de gemeente Meeuwen was, schreef de verslaggever van Het Belang van Limburg: Wekenlang werkt men reeds aan de versiering. Het belooft dan ook een ware triomf te worden voor de Maagd der Armen. De tocht van het genadebeeld is iets mysterieus, dat een buitenstaander moeilijk kan begrijpen. Vanwaar die geestdrift en stroming onder het volk, die heel de streek in beweging brengt?

Arm en rijk, klein en groot, vurigen en lauwen, ja zelfs de meest onverschilligen op christelijk gebied wedijveren in die dagen om de Hemelmoeder hun liefde te betuigen. Er heerst een stemming als te Lourdes. De mensen trekken urenlang mee in kaarskensprocessie, bidden en zingen als nooit tevoren. De biechtstoelen worden bezocht als met Pasen en vele verdwaalden vinden weer de weg naar de communiebank. Het meest merkwaardige is de nachtaanbidding. Tot middernacht zijn de kerken bijna overal stampvol, en zelfs in de hardste uren van de nacht telt men op verschillende plaatsen honderden aanwezigen, hier en daar zelfs een vijfde van de bevolking ⁶.

Bij de Vlaamse Montfortanen vond bisschop Kerkhofs de jonge, energieke en goed opgeleide

medewerkers die hij nodig had om de genadetocht te organiseren. Het hele idee achter de tocht, het volk via Maria dichter bij God brengen, sloot naadloos aan bij het devies van de Montfortanen: Naar Jezus door Maria. De Montfortanen stelden een team samen dat geleid werd door pater Frans Vossen, en dat voorts bestond uit Phil Bosmans, Jan Frans, Albert Franssen, Cees Klijs en Jozef Smeets.

■ De Genadetocht begint!

Op maandag 30 april 1951 werd het startsein voor de genadetocht gegeven. Die avond wijdde de bisschop in de kapel van de hospitaliteit 7 in Banneux een beeld van de Maagd der Armen. De volgende middag werd het beeld door twee groepen mijnwerkers in werkkledij, een groep van Italiaanse nationaliteit en een groep uit Sint-Truiden, naar de kathedraal in Luik gebracht. In de kathedraal wijdde de bisschop zijn bisdom toe aan de Maagd der Armen, waarna de mijnwerkers het beeld onder grote belangstelling naar de Maasoever droegen. Daar wachtte ter hoogte van de gebouwen van het bisdom een versierd binnenschip om het beeld en zijn begeleiders over de Maas en het Albertkanaal naar Limburg te varen. Na de bisschop, de vicaris-generaal, verschillende kanunniken van het kathedraalkapittel en andere geestelijken namen ook de leden van Luikse en Limburgse jeugdverenigingen plaats op de boot. Samen met drie andere boten begon de ereboot haar tocht naar Limburg. De aanwezigheid van de bisschop en van zijn voornaamste medewerkers maakte duidelijk hoeveel belang hij stelde in dit initiatief. Tegelijkertijd was er vanaf de eerste dag oog voor een prominente aanwezigheid van katholieke arbeiders en jeugd.

Gouverneur Roppe op de ereplaats in de kerk van Kanne

Na een drie uren durende vaart bereikte de kleine vloot de gemeente Kanne, op de grens van Luik en Limburg. Onderweg werd de stoet vanop de oevers en vanop de bruggen toegejuicht.

Geluidsinstallaties maakten het mogelijk dat het publiek langs het kanaal de gebeden op de boten kon volgen en meebidden. In Kanne wachtten de gouverneur van Limburg, de pastoor, de burgemeester en het gemeentebestuur, samen met honderden mensen van Kanne en omgeving, het gezelschap op en heetten de bisschop en de Maagd der Armen welkom. Vier mannen van Kanne namen het beeld over van de mijnwerkers en droegen het, begeleid door talrijke gelovigen, naar de parochiekerk. Daar preekten de pastoor en pater Vossen voordat de bisschop zelf het lof zong 8. Na het lof begon de nachtelijke aanbidding van het Sacrament. Daarmee ging het eerste seizoen van de genadetocht definitief van start.

In de periode van 1 mei tot 3 juni 1951 deed de genadetocht de parochies van de dekenaten

Vlijtingen, Mechelen-aan-de-Maas en Genk aan. In 1952 werden alle 25 parochies van het dekenaat Beringen, en de parochies van de dekenaten Hamont en Maaseik bezocht. In 1953 waren Herk-de-Stad, Bree, Peer en Bilzen aan de beurt. In 1954 mochten de inwoners van de dekenaten Borgloon, Landen en Tongeren zich in het bezoek van de Maagd der Armen verheugen en in 1955 werd afgesloten met Sint-Truiden, Gingelom en Hasselt.

Tijdens de winter van 1951-1952 stond het beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Banneux in de kapel van de zusters Clarissen in Genk, die al die tijd open stond voor de Mariavereerders. Op zondag 27 april 1952 begon de tweede jaargang van de genadetocht. Vanaf 14 uur begeleidde een grote groep zingende en biddende mensen, waaronder de Genkse Chiro en de groeperingen van de Katholieke Actie, het beeld in processie vanuit het Clarissenklooster naar de haven van Langerlo. Daar lag een kleine vloot van negen sleepboten te wachten. De schipper van de Victor had de eer om het beeld en bisschop Kerkhofs met zijn gevolg aan boord te mogen nemen. Over het Albertkanaal werd het beeld dan naar Bolderberg in het dekenaat Beringen gevaren. De dagen daarvoor had Het Belang van Limburg de uren gepubliceerd waarop het konvooi langs de verschillende parochies aan de oevers van het kanaal zou varen, zodat wie dat wilde de doortocht van het beeld vanop de oevers, bij de sluizen of vanop de kanaalbruggen kon volgen.

In Bolderberg werd het beeld aan het kanaal opgewacht door een grote menigte. De fanfare Eigen Volk van Viversel zorgde voor de muzikale ondersteuning van het evenement. Omstreeks 18 uur kwamen de boten in Bolderberg aan. Vanaf het kanaal werden het beeld en de bisschop langs versierde straten en huizen naar de kerk van Bolderberg begeleid, waar zij met toespraken werden ontvangen⁹. Op 27, 28 en 29 april was het beeld in Bolderberg. Op de avond van 29 april werd het aan de parochie Viversel overgedragen.

■ De Genadetocht bereikt Ham!

Nadat het beeld zo in de parochies van Koersel, Beverlo, Heppen, Leopoldsburg en Lommel Kerkhoven geweest was, werd het op de avond van maandag 19 mei door de parochianen van Lommel Kerkhoven aan de mensen van Oostham overgedragen. Het beeld werd op een vrachtwagen gemonteerd en begeleid door een autostoet naar Oostham gereden. Daar ontmoette de delegatie uit Lommel op de Heppense Steenweg een grote groep parochianen van Oostham die het beeld stonden op te wachten. Pater Vossen, die de genadetocht leidde, hield daar een toespraak, en ook de pastoors van kerkhoven en van Oostham spraken er een woordje. Daarna ging het in processie naar de noodkerk in Oostham, waar het beeld temidden van bloemen en andere versieringen geïnstalleerd werd, waarna één van de paters predikte.

Na de preek begon de nachtelijke aanbidding van het Heilig Sacrament. Tijdens de aanbidding kon er bij de Montfortanen gebiecht worden. De aanbidding duurde oorspronkelijk tot middernacht maar na enige tijd liet men haar doorlopen tot wanneer in de vroege ochtend de eerste mis opgedragen werd. In Oostham was de eerste leesmis die dinsdag om 4 uur, en vervolgens werden er missen opgedragen om 5, 6 en 7 uur, om half 8 en om 9 uur een ziekenmis. De vroegste missen waren bedoeld om de arbeiders de gelegenheid te geven de mis bij te wonen voordat zij naar hun werk trokken¹⁰. Voor de mis van 9 uur werden in het bijzonder de zieken en bejaarden uitgenodigd. In gewone omstandigheden konden die nog moeilijk naar de kerk

gaan, maar voor deze gelegenheid werden zij met auto's aan huis afgehaald en naar de kerk gevoerd. Voor de mis kregen zij de gelegenheid om te biechten en na de mis kregen zij individueel de zegen met het Heilig Sacrament.

De organisatoren schuwden het spektakel niet: het beeld gemonteerd op een vrachtwagen.

Van 10 uur 30 tot 13 uur 30 was er in de kerk aanbidding van het Heilig Sacrament en vanaf 14 uur werd er met het beeld door de straten getrokken, waarbij al de gehuchten bezocht werden. Om 19 uur 30 begon de tweede dag met een kaarsenprocessie, die gedeeltelijk in het donker plaatsvond. Na de kaarsenprocessie was er weer nachtelijke aanbidding en gelegenheid tot biechten. Op woensdag waren er weer missen vanaf 4 uur. Dan werden in de voormiddag de schoolkinderen aan Onze-Lieve-Vrouw toegewijd. Namiddag, om 14 uur 30, was er kinderzegen voor de allerkleinsten en hun moeders. Om 17 uur werden alle parochianen in en bij de noodkerk verwacht voor een parochiale rozenkrans en om 19 uur 30 vond de slotplechtigheid plaats, met een preek, een lof en de zegen. Daarna vertrok een processie die het beeld naar de grens met de parochie Kwaadmechelen bracht ¹¹. De inwoners van de straten waar het beeld doortrok waren op voorhand opgeroepen om hun huizen te bevlagen, een Mariabeeld voor het venster te zetten en de straten te versieren.

De jonge Phil Bosmans helpt het beeld van de wagen te halen waarop het tijdens de kaarsenprocessie door de parochie gereden was.

De verslaggever van Het Belang van Limburg kan zijn enthousiasme over de passage van de genadetocht door Oostham niet verbergen 12:

Oostham – Ommegang van Onze-Lieve-Vrouw. In onze gemeente kende de driedaagse rondgang van Onze-Lieve-Vrouw een ware triomf. Dag en nacht werd er gebeden en gezongen. Het beeld werd via de Molenstraat aangebracht door de parochie Kerkhoven, waarvan een dertigtal versierde auto's het beeld vergezelden. Ook in Oostham was jong en oud te been om hulde te brengen aan Onze-Lieve-Vrouw.

De processie door de gehuchten, die ruim vier uur duurde, werd door talrijke dorpsgenoten meegeemaakt. Op verschillende plaatsen waren grotten opgesteld en aan ieder kapelletje hield de pater een

kort sermoen. De kaarskensprocessie bereikte het hoogtepunt (meer dan 1.000 kaarsen werden uitgedeeld!).

Voor de middernacht mis zat de kerk bomvol, en tot in de ochtenduren bleven de gelovigen ter aanbidding van het Heilig Sacrament. Ook de zieken mis, de toewijding van de schoolkinderen, de kinderzegen en tenslotte de parochierozenkrans werden druk bijgewoond.

De afscheidsprozessie met overgave van het beeld aan de parochie Kwaadmechelen, werd een triomftocht. Na wederzijdse toespraken der geestelijke overheden werd het beeld plechtig overhandigd.

De bezoeken van de genadetocht aan Kwaadmechelen en Genendijk verliepen volgens hetzelfde stramien als in Oostham 13. De overbrenging van het beeld van Genendijk naar Schoot in Tessenderlo verliep weer met een zogenaamde gemotoriseerde processie: het beeld werd op een vrachtwagen gemonteerd, en begeleid door een autocaravaan naar Schoot gereden 14.

■ Beringen

Nadat alle andere parochies in het dekenaat bezocht waren, was het beeld van 20 tot 22 juni in de parochie Beringen. Op zondag 22 juni werd daar de tocht door het dekenaat afgerond met een plechtigheid in openlucht, in aanwezigheid van bisschop Kerkhofs, waarin het dekenaat aan Onze-Lieve-Vrouw werd toegewijd. De verslaggever van Het Belang van Limburg schreef dat er zich die namiddag ruim zeventuizend mensen verzamelden in Beringen om vanaf 17 uur de plechtigheden mee te maken 15.

Daarna bleef het beeld tot zondag 6 juni in Beringen. Die dag werd het, gemonteerd op een vrachtwagen en begeleid door een autokaravaan, naar de parochie Kattenbos in Lommel, in het

toenmalige dekenaat Hamont gereden. De verslaggever van Het Belang van Limburg telde 4 à 500 versierde auto's en moto's. De organisatie koos ervoor niet voor de rechte weg naar Kattenbos te kiezen, en maakte van de overbrenging naar het dekenaat Hamont liever een triomftocht door Noord-Limburg. De karavaan reed van Beringen naar Leopoldsborg, om dan naar het oosten uit te wijken, naar Hechtel, Eksel, Kleine-Brogel en Kaulille, om dan over Hamont, Sint-Huibrechts-Lille, Neerpelt, Overpelt en Lommel-Barrier weer naar Kattenbos te rijden. Daar werden de voertuigen die in de karavaan hadden meegereden gezegend door de Luikse hulpbisschop, monseigneur van Zuylen.

Voetnoten

1. Het Belang van Limburg, 4 juli 1952; O.L.V.-Banneux. Algemeen Mariaal Tijdschrift, 1952, 6, p. 22-23.
2. Louis Joseph Kerkhofs was geboren in 1878 in het Limburgse Val-Meer. Van 1927 tot 1961 was hij bisschop van Luik.
3. Guillaume Lemmens was in 1884 in Schimmen geboren. Hij was van 1932 tot 1957 bisschop van Roermond.
4. In de naoorlogse jaren werden er meer grootschalige tochten met beelden van Onze-Lieve-Vrouw georganiseerd. Vanaf 1946 werd met een beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Fatima doorheen Europa gereisd. Gedurende een jarenlange tocht bezocht het beeld 53 landen in Europa en in Noord-Afrika. In 1950 dook het zelfs in Moskou op. Een tweede beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Fatima maakte in die periode een tour door Noord-Amerika en Australië.
5. J. Kerkhofs, Godsdienstpraktijk en sociaal milieu. Proeve van godsdienstsociologische studie der provincie Limburg, Brussel, 1954.
6. Het Belang van Limburg, 13 juni 1953.
7. De hospitaliteit is een gebouwencomplex op het terrein van het heiligdom in Banneux waarin voorzieningen geboden worden voor de opvang van hulpbehoevende of zieke pelgrims en hun verzorgers.
8. Het lof is een gebedsdienst waarin God in het Heilig Sacrament aanbeden wordt. In de jaren '50 was het in Limburg gebruikelijk 's zondags om drie uur in de parochiekerk het lof te zingen.
9. Het Belang van Limburg, 20 april 1952, 28 april 1952.
10. Het Belang van Limburg, 17 mei 1952.
11. Het Belang van Limburg, 17 mei 1952.
12. Het Belang van Limburg, 24 mei 1952.
13. Rijksarchief Hasselt, Archief van de parochie Genendijk. Overdracht 2000, nr. 2: parochiekroniek.
14. Het Belang van Limburg, 31 mei 1952.
15. Het Belang van Limburg, 23 juni 1952.
16. De Noorderpost, 5 juli 1952; Het Belang van Limburg, 7 juli 1952.